

TÉZISEK AZ ÁLLAMSZERZŐDÉSEKRŐL

A közvélemény részéről olykor érzékelhető nyomás nehezedik a magyar kormányra, hogy vállalja fel a szétszakított magyar nemzet egészének az érdekképviselőjét. Ennek az elvárásnak, amelynek több jogi és politikai akadálya van, az elmúlt időszakban az egymást váltogató magyar kormányok sajátos formában próbáltak meg eleget tenni.

1. Az eredményesség felől közelítve meg a kérdést, azt kell mondanunk, hogy a nemzet egészének érdekképviselője vágyálom maradt, *a határon túli magyar kisebbségek kérdése* viszont – a dolgok jogi és politikai tisztázatlansága miatt – *a magyar belpolitikai küzdelmek játékszere* lett.
2. A probléma forrása az, hogy *Magyarország kormányának nincs igazi legitimitációja a nemzet egészének képviselőjére*. Erre csak akkor lenne lehetősége, ha a magyar nemzethez tartozók összessége részt vehetne a választásokon. Amennyiben a nemzet egésze szavazna, bizonyára más pártok kerülnének hatalomra, más lenne az országgyűlés összetétele, más kormánya lenne a magyar népnek.
3. A Magyarország által felvállalt nemzeti érdekképviselőt tovább nehezíti, hogy az anyaország állampolgárai és pártjai között *nincs konszenzus* a nemzeti érdekek és célok minimumát illetően sem, következésképp attól függően, hogy melyik

párt kerül hatalomra, a nemzeti érdekképviselő is olyan formát vesz. A négy választási ciklus például négyféle – egymással szembenálló – nemzetpolitikát jelentett.

4. Megoldatlan a nemzet határokon túlnyúló részének a képviselője is. Az 1989-es fordulat lehetővé tette ugyan, hogy az elszakított területeken etnikai alapú pártok jöjjenek létre, ezek a pártok azonban *nem tekinthetők a magyar kisebbség hiteles, legitim képviselőinek*, mert mandátumuk nem arra szól. A legitim képviselő létrehozásához belső választásokra lenne szükség, amelyre eddig egyetlen nemzetrészesetében sem került még sor.
5. A kisebbségi pártok nemzeti legitimitással való felruházása a magyar kormány részéről éppen olyan önkényes, mint az, hogy *az aktuális politikai hatalom rendre kisajátítja a nemzet egészének érdekképviselőjét*. Az etnikai alapon szerveződő kisebbségi pártok gyakorlati jelentősége a nemzetépítés szempontjából a nullával egyenlő.
6. *A nemzeti érdekképviselőre, a nemzetmegőrzés feladatára és a nemzeti szellem erősítésére és gyarapítására ez idő tájt nem létezik egyetlen szervezet vagy testület sem*. Nem alkalmas erre a feladatra a Magyarok Világszövetsége sem, részben a legitimitás hiánya, részben pedig a Világszövetség koncepciótlansága és strukturális alkalmatlansága miatt.
7. Arra vonatkozóan, hogy mennyire nem szerencsés megoldás, ha az anyaország éppen hatalom

levő pártja (koalíciója), kormánya sajátítja ki a nemzet határokon túlnyúló képviselőjét, jó példát jelentenek a magyar – ukrán, magyar–szlovák és magyar–román államszerződések. Ezek ugyanis lényegüket tekintve olyan államszerződések, amelyek nem államügyeket, hanem *nemzetek közötti viszonyokat* hivatottak rendezni. A szerződéskötéshez az ukrán, szlovák, román kormány megfelelő legitimitással rendelkezett, a magyar azonban – az elszakított nemzetrészek miatt – nem. Az előbbi kormányok *az országai határain belül élők* nevében jártak el, *a magyar kormány* viszont egy szétszakított nemzetet képviselt: *a határon túli nemzetrészek sorsáról rendelkezett az érintettek felhatalmazása nélkül.*

8. A helyzetet súlyosbítja, hogy az *államszerződések* voltaképpen *arra irányuló törekvések, hogy a „jósomszédi viszonyok” kedvéért fékezzék az elszakított magyar nemzetrészek önrendelkezési törekvéseit, szűkítsék azok különben is csekély politikai mozgásterét.* Holott a józan ész és az igazságosság azt kívánta volna, a magyar kormány segítse a határon túli magyar kisebbség autonómiatörekvéseit, önkormányzati megszervezését.
9. A józan ész és az igazságosság azt kívánná a többségi néptől is, hogy az etnikai békesség és az Európai Közösséghez való felzárkózás érdekében a lehető legátfogóbb önkormányzatot, autonómiát biztosítsa kisebbségeinek. Az államszerződésekkel azt kellett volna elérni, hogy *az államhatárok-*

kal megosztott kisebbségek az autonómiák révén a két állam közös joghatósága alá essenek.

10. Nincs okunk elfogadni azt a helyzetet, s főként belenyugodni abba, hogy a kisebbségi önkormányzatok létrehozása a térség jövője szempontjából bizonytalansági tényezőt jelentene. A nemzetépítés stratégiája, a nemzeti érdekek eredményesebb megjelenítése nem vitatható senki részéről sem. *A kérdés az, hogy az elmúlt tíz esztendőben a magyarság politikai szerveződése miért nem járt semmi kézzelfogható eredménnyel e téren? Miért nincs még mindig nemzeti érdekképviselő?*